

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорнод аймгийн Баяндун сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2023/12/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Чойбалсан хот
2023 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул
Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn
Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа
Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Д.Нармандах
Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: narmandakhd@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Одхүү
Утас: 70584207 Цахим хаяг: Odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга .....
- 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....
- 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
- 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
- 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
- 4.1 Ерөнхий зүйл.....
- 4.2 Материаллаг байдал.....
- 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт .....
- 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБООС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНБООС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

ДОА3 03-24 № 479

танай _____ -ны № _____ -т

Г БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Г
Х.ХҮРЭЛЧУЛУУН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Баяндун сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяндун сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Үндсэн үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитад материаллаг буруу үнэлсэн, нөлөө бүхий эрсдэлтэй удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал үйл явдал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Дорнод аймгийн Баяндун сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх 2022 оны хөгжлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор хангалттай гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

011020499

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

мянган төгрөг

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,436,862.5	1,180,462.7
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	462,225.3	440,103.7
33	АВЛАГА	271,910.4	166,491.5
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	702,726.7	573,867.6
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,760,086.0	2,001,519.7
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,760,086.0	2,001,519.7
39200	Биет хөрөнгө	5,558,962.1	1,906,863.6
39300	Биет бус хөрөнгө	201,123.9	94,656.1
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	7,196,948.5	3,181,982.4
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.0	0.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,196,948.5	3,181,982.4
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	7,196,948.5	3,181,982.4
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	2,508,753.1	651,215.0
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	2,508,753.1	651,215.0
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,217,146.5	2,088,406.9
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,471,048.9	442,360.6
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	7,196,948.5	3,181,982.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,939,461.1	1,930,378.0
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	188,229.3	567,827.2
110	Орлогын албан татвар	57,924.6	422,710.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	57,924.6	432,682.6
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.0	-9,972.4
113	Хөрөнгийн албан татвар	46,249.3	53,573.9
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	84,055.4	91,543.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	905,560.7	565,708.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого	881,860.7	542,008.7
121	Хөрөнгийн орлого	0.0	0.0
122	Тусламжийн орлого	23,700.0	23,700.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,845,671.1	796,842.1
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,176,654.7	900,823.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,176,654.7	900,823.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,117,382.2	816,702.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,731,208.7	367,014.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	224,596.6	46,113.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	131,816.2	138,400.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	80,540.6	45,549.4

**БАЯНДУН СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**

2105	Нормативт зардал	434,049.3	480.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,526.4	11,204.1
2107	Томилолт, зочны зардал	6,823.5	3,448.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,589.4	8,383.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	474,231.5	196,108.7
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,059,272.5	84,121.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.0	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	762,806.4	1,029,554.2
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	0.0	0.0
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	293,262.2	4,899,674.9
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	469,544.2	-3,870,120.8

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,727,404.3	0.0	6,727,404.3
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,727,404.3	0.0	6,727,404.3
9	Тайлант үеийн үр дүн	469,544.2	0.0	469,544.2
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	7,196,948.5	0.0	7,196,948.5
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	7,196,948.5	0.0	7,196,948.5
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-144,845.3	0.0	-144,845.3
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	7,052,103.2	0.0	7,052,103.2
19	Тайлант үеийн үр дүн	-3,870,120.8	0.0	-3,870,120.8
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	3,181,982.4	0.0	3,181,982.4

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,091,290.2	1,462,423.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	188,229.3	567,827.2
110	Орлогын албан татвар	57,924.6	422,710.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	57,924.6	432,682.6
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.0	-9,972.4
113	Хөрөнгийн албан татвар	46,249.3	53,573.9
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	84,055.4	91,543.1
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	7,649.7	6,044.8
1181	Газрын төлбөр	39,425.8	47,298.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	36,980.0	38,199.8
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	202,235.1	97,754.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	154,835.1	74,054.1
122	Тусламжийн орлого	47,400.0	23,700.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,700,825.8	796,842.1
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,512,350.2	746,955.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,512,350.2	746,955.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,453,940.4	662,834.2

**БАЯНДУН СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,731,208.7	367,014.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	224,596.6	46,113.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	131,766.2	139,473.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,345.5	32,650.5
2105	Нормативт зардал	201,070.0	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,380.5	15,785.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,823.5	3,448.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,542.3	8,383.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	52,207.1	49,965.3
211	ХҮҮ	0.0	0.0
212	ТАТААС	0.0	0.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,058,409.8	84,121.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	578,940.1	715,468.2
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	0.0	0.0
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	331,303.0	653,589.9
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	331,303.0	653,589.9
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	307,603.0	653,589.9
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	23,700.0	0.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-331,303.0	-653,589.9
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-55,000.0	-84,000.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	55,000.0	84,000.0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	192,637.1	-22,121.7
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	269,588.2	462,225.3
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	462,225.3	440,103.7

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангила	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,771,648.10	1,424,578.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	808,738.10	696,988.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	758,952.50	665,612.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	395,428.10	365,278.80
210101	Үндсэн цалин	374,685.50	300,996.90
210102	Нэмэгдэл	10,539.70	40,718.80
210104	Урамшуулал	10,202.90	23,563.10
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,879.10	46,114.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,432.20	31,793.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,863.00	3,761.60

**БАЯНДУН СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,202.30	5,422.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	771.50	744.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,610.10	4,393.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	150,777.30	139,473.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	60,760.50	49,439.70
210302	Түлш, халаалт	85,446.30	85,790.20
210303	Цэвэр, бохир ус	4,570.50	4,243.10
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,631.10	29,196.90
210401	Бичиг хэрэг	3,282.00	3,861.70
210402	Тээвэр, шатахуун	21,200.00	20,537.80
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,142.10	1,797.80
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,007.00	2,999.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,806.10	25,785.00
210604	Урсгал засвар	25,806.10	25,785.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,513.00	3,448.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,513.00	3,448.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,682.50	8,383.80
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,200.00	6,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	73.20	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	186.30	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,980.00	1,980.00
210807	Газрын төлбөр	210.00	203.80
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,235.30	47,931.90
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,235.30	47,931.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49,785.60	31,376.50
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	24,907.00	24,907.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	24,907.00	24,907.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,878.60	6,469.50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,878.60	5,878.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,000.00	590.90
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	842,910.00	643,589.90
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	842,910.00	643,589.90
223001	Бусад хөрөнгө	842,910.00	643,589.90
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	120,000.00	84,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	120,000.00	84,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,771,648.10	1,389,178.20
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,298,608.10	1,297,517.70
132001	Орон нутгийн төсвөөс	787,938.10	786,847.70
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	510,670.00	510,670.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	435,000.00	67,960.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	39,000.00	67,360.50
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600.00	600.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	395,400.00	-
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	38,040.00	23,700.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	-
122002	Хандив тусламж /гадаад/	38,040.00	23,700.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	220,043.50
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	178,656.40

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	47,223.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	47,223.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,223.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,736.00
210104	Урамшуулал	1,736.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,453.60
210401	Бичиг хэрэг	595.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,108.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	750.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,033.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,033.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	40,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	47,118.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,118.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,313.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	44,144.60
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,660.40
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-105.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	105.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 105.5 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 105.5 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сумын татварын орлого нийт дүнгээрээ 106.6 хувиар биелсэн боловч Газрын төлбөрийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 29.8 хувь буюу 62.0 сая төгрөгөөр тасарсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1 дэх “хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. ОНХС-гийн хөрөнгө оруулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

ОНХС-гийн хөрөнгөөр 662.9 сая төгрөгийн 27 төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр батлагдсан байна. Үүнээс "Шилмэл үүлдрийн эцэг мал нийлүүлэх" 30.0 сая, "Мал угааврын ван" 8.5 сая, "Сумын хилийн цэс гаргах" 5.0 сая төгрөг нийт 43.5 сая төгрөгийн 3 төсөл, арга хэмжээ хийгдээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2 дахь "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ", 41.2.7-д "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

ОНХС-гийн хөрөнгө оруулалтын ажлын хэрэгжилтийг хангуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага Д шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Сумын ЗДТГ	1	111.2			1	111.2						
ТТЗ	2	105.5					2	105.5				
Дүн	3				1	111.2	2	105.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил	Үүнээс		
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж

**БАЯНДУН СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ИТХ	1				1			
ЗДТГ	1	317.3			1	317.3		
ТТЗ	1	321.1			1	321.1		
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
ЗДТГ								
Дүн								
Нийт дүн	3	638.4			3	638.4		